DOMSTOLENS KENDELSE (Første Afdeling)
17. september 1996 *

I sag C-19/95 P,

San Marco Impex Italiana Srl, Modena (Italien), ved advokat Lucette Defalque, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 16. november 1994 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Femte Afdeling) i sag T-451/93, San Marco mod Kommissionen (Sml. II, s. 1061), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af dommen og om erstatning af det tab, appellanten gør gældende at have lidt i forbindelse med en offentlig bygge- og anlægskontrakt, som appellanten havde indgået med regeringen for Den Demokratiske Republik Somalia,

den anden part i appelsagen er:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Hans Peter Hartvig og Claire Bury, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, ligeledes Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

har

* Processprog: engelsk.

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D. A. O. Edward (refererende dommer), og dommerne P. Jann og L. Sevón,

generaladvokat: N. Fennelly
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 26. januar 1995 har selskabet San Marco Impex Italiana (herefter »San Marco«) i medfør af artikel 49 EF-statutten for Domstolen iværksat appel af Rettens dom af 16. november 1994 (sag T-451/93, San Marco mod Kommissionen, Sml. II, s. 1061), hvorved Retten frifandt Kommissionen i en sag, hvorunder der var nedlagt påstand om erstatning i medfør af EØF-traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, af det tab, som sagsøgeren gjorde gældende at have lidt i forbindelse med en offentlig bygge- og anlægskontrakt, som sagsøgeren havde indgået med regeringen for Den Demokratiske Republik Somalia.

2 Indledningsvis skal der kort redegøres for sagens baggrund, således som den fremgår af den appellerede dom.

3 Den 3. marts 1987 indgik Kommissionen på Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs vegne en aftale med Den Demokratiske Republik Somalia, hvorved den påtog sig at finansiere et projekt, der var fremlagt af den somaliske regering, vedrørende projektering og bygning af fem broer over Shebelli-floden og en bro over Juba-floden samt anlæg af dermed forbundne tilkørselsveje. Denne aftale blev indgået inden for rammerne af den anden AVS/EØF-konvention, undertegnet i Lomé den 31. oktober 1979 (EFT 1980 L 347, herefter »den anden Lomé-konvention«), og Den Femte Europæiske Udviklingsfond (herefter »EUF«) stillede de finansielle midler til rådighed (præmis 1).

4 Efter udbud i licitation blev der den 22. februar 1988 indgået kontrakt mellem San Marco og den somaliske udenrigsminister i dennes egenskab af national anvisningsberettiget, på vegne af det somaliske Ministry of Public Works and Housing. Kontrakten blev godkendt af Kommissionens delegerede i Somalia (herefter »den delegerede«) og Consulint International (herefter »Consulint«), et rådgivende ingeniørfirma, som den somaliske regering havde givet til opgave at føre tilsyn med bygge- og anlægsarbejdet (præmis 2).

5 Arbejdet påbegyndtes i maj 1988 (præmis 5).

6 Der opstod derefter to problemer. Det ene vedrørte den af Consulint foreslåede ændring af et af materialerne til tilkørselsvejens underbygning, idet det ikke kunne skaffes tilstrækkeligt tæt på arbejdsstederne. Denne ændring medførte en stigning i enhedsprisen på materialerne. Det andet problem skyldtes den delegeredes afslag af at påtegne to fakturaer, der indeholdt prisstigninger på visse materialer (cement, stål, dieselbrændstof og arbejdsløn), fordi ændringerne kun var støttet på fakturaer og ikke var godtgjort ved en stigning i markedspriserne på de pågældende materialer (præmis 6, 7 og 8).

7 Den 23. august 1989 indgav den nationale anvisningsberettigede gennem den delegerede en anmodning om en yderligere bevilling på 750 000 ECU til Kommissio-

nen særligt til løsning af disse to problemer. I forventning om, at bevillingen ville blive givet, blev et tillæg nr. 1 til kontrakten udarbejdet af Consulint og undertegnet af San Marco, den nationale anvisningsberettigede og den somaliske Minister of Public Works and Housing den 28. august 1989 og fremsendt til den delegerede til påtegning (præmis 13 og 14).

8 Den 21. december 1989 meddelte Kommissionen gennem sin delegerede den nationale anvisningsberettigede sin beslutning om at tildele en yderligere bevilling på 750 000 ECU. Ved skrivelse af 25. december 1989 meddelte Department of Highways Consulint, at »tillæg nr. 1 (flere midler) er blevet godkendt«. Consulint fremsendte kopi af denne skrivelse til San Marco den 27. december 1989 og anførte, at den yderligere bevilling af 750 000 ECU var blevet godkendt »jf. tillæg nr. 1« (præmis 15 og 16).

9 Ved skrivelse af 6. februar 1990 meddelte den delegerede det somaliske Department of Highways, at han ikke kunne påtegne det fremsendte tillæg. Den 1. marts 1990 foreslog han myndigheden en ændret udgave og vedlagde denne til underskrift. Da den nye udgave af tillægget var blevet underskrevet af San Marco, det somaliske Ministry of Public Works and Housing og den nationale anvisningsberettigede, meddelte Kommissionens delegerede i skrivelse af 1. marts 1990 Ministry of Public Works and Housing, at han ikke kunne påtegne tillægget. San Marco havde efter hans opfattelse ikke krav på en ændring af enhedsprisen på underbygningsmaterialerne og havde ikke afgivet de detaljerede oplysninger, selskabet var blevet anmodet om, som begrundelse for ændringerne i priserne for cement og stål. Denne skrivelse blev bekræftet den 6. juni 1990 (præmis 17-20).

10 I december 1990 udbrød der borgerkrig i Somalia. Ved skrivelse af 1. marts 1991 skrev Kommissionens generaldirektør for udvikling i sin egenskab af ledende anvisningsberettiget, den myndighed, der i henhold til artikel 121, stk. 1, i den anden Lomé-konvention er den øverste ansvarlige for forvaltningen af EUF's midler, til sagsøgeren og meddelte, at han midlertidigt havde påtaget sig den nationale anvisningsberettigedes opgaver i medfør af artikel 60 i finansforordningen for den femte EUF, idet han var af den opfattelse, at den nationale anvisningsberettigede ikke længere var i stand til at udføre sit hverv. I den nævnte egenskab meddelte den

ledende anvisningsberettigede sagsøgeren, at han i henhold til artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser opsagde sagsøgerens kontrakt til den 1. marts 1991 (præmis 22 og 23).

11 Med følgeskrivelse af 7. februar 1992 fremsendte sagsøgerens advokater til Kommissionen en fuldstændig opgørelse af de beløb, der fremsattes krav om, i alt 4 389 498,40 ECU, især vedrørende ubetalte fakturaer og beløb, der fremsattes krav om betaling af på grundlag af Kommissionens skrivelse af 1. marts 1991. Ved skrivelse af 15. april 1992, som blev bekræftet ved skrivelse af 11. maj 1992, afviste Kommissionen det af San Marco's advokater fremsatte krav (præmis 28 og 29).

12 Hvad nærmere angår sagens faktiske omstændigheder henvises til præmis 1-29 i den appellerede dom.

13 Den 7. juli 1992 anlagde San Marco sag ved Retten med påstand om erstatning af de tab, selskabet gjorde gældende at have lidt i forbindelse med den offentlige bygge- og anlægskontrakt.

14 Ved dom af 16. november 1994 frifandt Retten Kommissionen.

15 I det væsentlige fastslog Retten for det første, at den ikke havde kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt San Marco havde et kontraktmæssigt krav på beløbene i fakturaerne. Ifølge Retten skulle dette spørgsmål afgøres ved voldgift i overensstemmelse med artikel 132 og bilag XIII til den anden Lomé-konvention (præmis 42).

16 For det andet fandt Retten, at Kommissionens delegerede har ret til og endog skal afslå at påtegne fakturaer fremsendt af entreprenører, når han har vægtige grunde til at betvivle, at betingelserne for fællesskabsfinansiering er opfyldt (præmis 50).

17 For det tredje fastslog Retten, at San Marco ikke havde fremlagt noget bevis for, at den delegeredes afslag på at påtegne de pågældende fakturaer ikke var berettiget, og at San Marco heller ikke havde godtgjort, at selskabet på baggrund af Kommissionens adfærd kunne have haft en berettiget forventning om, at den delegerede ville påtegne de omtvistede fakturaer (præmis 56, 73 og 74).

18 For det fjerde fandt Retten med hensyn til spørgsmålet om stigningen i enhedsprisen på materialerne til tilkørselsvejens underbygning, at det var berettiget, at den delegerede afslog at påtegne de pågældende fakturaer. San Marco havde givet tilbud på en fast enhedspris uden at foretage en tilbundsgående undersøgelse, inden selskabet afgav tilbud. Selskabet havde således klart undervurderet, i hvilket omfang ét af de nødvendige materialer forefandtes nær stedet, hvor bygge- og anlægsarbejdet skulle udføres (præmis 57-62).

19 For det femte bemærkede Retten, at sagsøgeren heller ikke havde godtgjort ved en kompetent retsinstans, at selskabet faktisk havde en fordring på den somaliske regering (præmis 67).

20 For det sjette påhvilede der ifølge Retten ikke Kommissionen nogen forpligtelse til at efterkomme kravet om betaling af visse udgifter, der blev afholdt forud for opsigelsen af kontrakten (præmis 93).

21 For det syvende fandt Retten, at der ikke forelå en krænkelse af sagsøgerens berettigede forventninger eller af retssikkerhedsprincippet. San Marco kunne ikke støtte sin påstand på et løfte om betaling, der skulle være indeholdt i en skrivelse, som blev afsendt, efter at de pågældende udgifter var afholdt (præmis 95-98).

22 For det ottende fastslog Retten, at San Marco ikke havde godtgjort, at den skade, som selskabet hævdede at have lidt, skyldtes den ledende anvisningsberettigedes opsigelse af kontrakten (præmis 107).

23 Endelig kunne ordlyden af skrivelsen af 1. marts 1991 efter Rettens opfattelse ikke have givet anledning til, at San Marco fik en berettiget forventning om, at Kommissionen ville yde selskabet erstatning for tab som følge af kontraktens opsigelse (præmis 112).

24 Den 20. januar 1995 iværksatte San Marco nærværende appel af denne dom.

Anbringender under appellen

25 I appellen har San Marco nedlagt påstand om, at Rettens dom ophæves, at Domstolen prøver sagen på ny, og at Kommissionen tilpligtes at betale selskabet i alt 4 389 498,40 ECU, subsidiært i alt 2 504 280,07 ECU til dækning af en saldo på 148 192,09 ECU i forbindelse med urigtig behandling af fakturaer, en saldo på 483 830,65 ECU, som er ubestridt, for udestående fakturaer og 1 922 258 ECU i erstatning for opsigelse af kontrakten.

26 San Marco's anbringender vedrører dels manglende betaling af en række fakturaer, dels Kommissionens undladelse af at betale erstatning for kontraktens opsigelse.

27 Med hensyn til den manglende betaling af en række fakturaer har San Marco fremført otte anbringender vedrørende henholdsvis

— Rettens urigtige bedømmelse af de faktiske omstændigheder, hvilket har ført til en urigtig retsanvendelse

— San Marco's forpligtelse til nøje at følge de instrukser, Consulint gav selskabet

— Kommissionens urigtige anvendelse af kontraktens bestemmelser ved behandling af fakturaerne

— Kommissionens og den delegeredes tilsidesættelse af San Marco's berettigede forventning ved at afslå at påtegne de omtvistede fakturaer

— Kommissionens tilsidesættelse af San Marco's berettigede forventning ved at afslå at underskrive tillæg nr. 1

— den delegeredes tilsidesættelse af San Marco's berettigede forventning ved at afslå at betale den del af fakturaerne, der skulle betales i Somalia

— Rettens urigtige bedømmelse af San Marco's påstand og uberettigede frifindelse for så vidt angår påstanden vedrørende korrekt fakturerede beløb og

— mangelfuld tilrettelæggelse af Kommissionens tjenestegrene.

28 Med hensyn til Kommissionens undladelse af at betale erstatning for kontraktens opsigelse har San Marco fremført fire anbringender vedrørende henholdsvis

— Kommissionen forpligtelse til at begrunde sine afgørelser

— fejlagtig fortolkning og anvendelse af artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF og artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser for kontrakter vedrørende bygge- og anlægsarbejder (herefter »de almindelige bestemmelser«)

— Kommissionens tilsidesættelse af dens bistandspligt over for de virksomheder i Fællesskabet, der udfører arbejde i henhold til EUF-kontrakter og

— Rettens fejlagtige bedømmelse af Kommissionens fejl.

29 I svarskriftet har Kommissionen nedlagt påstand om, at appelsagen afvises i medfør af procesreglementets artikel 119, subsidiært om, at den forkastes.

30 Ifølge Kommissionen kan ingen af San Marco's anbringender antages til realitetsbehandling af tre grunde.

31 For det første fremgår det af EF-traktatens artikel 168 A og artikel 51 i EF-statutten for Domstolen, at appel til Domstolen er begrænset til retsspørgsmål. For det andet skal appelskriftet til Domstolen i henhold til artikel 112, stk. 1, i Domstolens procesreglement indeholde de retlige anbringender og argumenter, der påberåbes. For det tredje må der i henhold til procesreglementets artikel 113, stk. 2, ikke foretages nogen ændring af sagsgenstanden, som den har foreligget for Retten, i appelskriftet. Efter Kommissionens opfattelse opfylder den foreliggende appel imidlertid ingen af disse tre krav.

32 For så vidt angår sagens realitet har Kommissionen gjort gældende, at Retten har anlagt en fuldstændig rigtig faktisk og retlig vurdering, og at samtlige San Marco's anbringender, hvis de blev antaget til realitetsbehandling, skulle forkastes.

33 I medfør af procesreglementets artikel 119 kan Domstolen, hvis det er åbenbart, at appellen helt eller delvis skal afvises eller forkastes, når som helst ved begrundet kendelse beslutte at afvise eller forkaste appellen.

Manglende betaling af en række fakturaer

Første anbringende

34 San Marco er af den opfattelse, at Retten har anlagt en urigtig bedømmelse af de faktiske omstændigheder, hvilket har ført til en urigtig retsanvendelse. Dette anbringende kan inddeles i tre led.

35 For det første har San Marco anført, at Retten med urette fandt, at selskabet ikke havde afgivet oplysninger om de fakturaer, som den delegerede havde afslået at påtegne, og som indeholdt prisstigninger på cement, stål og asfalt. San Marco har dernæst under henvisning til Consulint's skrivelse af 13. juni 1990, hvori det var anført, at »enhedsprisen på underbygningsmaterialerne ikke er steget«, gjort gældende, at Retten har anlagt en urigtig vurdering af de faktiske omstændigheder, da den fandt, at San Marco undervurderede, i hvilket omfang et af de nødvendige materialer forefandtes nær stedet, hvor bygge- og anlægsarbejdet skulle udføres. Endelig er San Marco af den opfattelse, at Retten ikke har anlagt en rigtig vurdering af de faktiske omstændigheder, da den fandt, at de tre fakturaer, som San Marco udstedte efter Kommissionens beslutning om at bevilge flere midler (der blev meddelt sagsøgeren den 27.12.1989), vedrørte udgifter, der blev afholdt, efter at San Marco havde fået meddelelse om den pågældende beslutning.

36 Det bemærkes, at i medfør af artikel 49, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen skal en appel vedrøre en af Retten truffen afgørelse. I henhold til traktatens artikel 168 A og statuttens artikel 51, er appel begrænset til retsspørgsmål og skal være støttet på, at Retten savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellantens interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten. I artikel 112, stk. 1, litra c), i Domstolens procesreglement bestemmes det, at appelskriftet skal indeholde de retlige anbringender og argumenter, der påberåbes.

37 Det følger af disse bestemmelser, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes, i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand (jf. hertil kendelse af 14.12.1995, sag C-173/95 P, Hogan mod Domstolen, Sml. I, s. 4905, præmis 20).

38 Ifølge fast retspraksis er dette krav ikke opfyldt, når appelskriftet blot gentager eller nøjagtigt gengiver de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten, herunder de anbringender og argumenter, der var støttet på faktiske omstændigheder, som Retten udtrykkeligt har afvist at lægge til grund. En sådan appel har i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande pådømmes endnu en gang, hvilket i henhold til artikel 49 i EF-statutten for Domstolen falder uden for dennes kompetence (jf. bl. a. kendelse af 24.4.1996, sag C-87/95 P, CNPAAP mod Rådet, Sml. I, s. 2003, præmis 30).

39 Det fremgår endvidere af ovennævnte bestemmelser, at appel kun kan støttes på, at Retten har overtrådt visse retsregler, idet enhver bedømmelse af faktisk karakter er udelukket. Det er således alene Retten, der er kompetent til dels at fastlægge de faktiske omstændigheder i sagen, når bortses fra tilfælde, hvor den indholdsmæssige urigtighed af dens konstateringer følger af akterne i den sag, den har behandlet, dels til at tage stilling til disse faktiske omstændigheder. Når Retten har fastlagt eller vurderet de faktiske omstændigheder, har Domstolen i henhold til traktatens artikel 168 A kompetence til at gennemføre en kontrol med den retlige vurdering af disse faktiske omstændigheder og de retlige konsekvenser, Retten har draget (jf. hertil dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 48 og 49).

40 Domstolen har således ikke kompetence til at fastlægge de faktiske omstændigheder og i princippet heller ikke til at bedømme de beviser, Retten har lagt til grund ved fastlæggelsen af de faktiske omstændigheder. Når disse beviser er blevet forskriftsmæssigt tilvejebragt, og de almindelige retsgrundsætninger og de processuelle regler om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt er det alene Retten, der har kompetence til at afgøre, hvilken bevisværdi der skal tillægges de oplysninger, den har fået forelagt (jf. hertil ovennævnte dom i sagen Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., præmis 66).

41 Det skal med hensyn til første anbringendes tre led blot bemærkes, at San Marco dels ikke har fremført argumenter for, at Retten skulle have tilsidesat reglerne ved sin bedømmelse, dels ikke præcist har angivet, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet. San Marco har ikke påberåbt sig en retsregel, der skulle være tilsidesat, og har kun bestridt Rettens vurdering af de faktiske omstændigheder.

42 Det er derfor åbenbart, at det første anbringende må afvises.

Andet anbringende

43 Med støtte i artikel 56 i de særlige kontraktbestemmelser, som vedrører forholdet mellem ingeniøren og entreprenøren, har San Marco gjort gældende, at selskabet nøje skulle følge de instrukser, som det fik fra Consulint, heriblandt Consulint's beslutning om at ændre underbygningens sammensætning af tekniske grunde. Det var således med rette, at San Marco over for Retten havde gjort gældende, at den delegerede havde overskredet sine beføjelser, da han afslog at påtegne fakturaerne vedrørende tilkørselsvejene til broerne over Juba-floden og Shebelli-floden på grund af ændringen af underbygningen.

44 Med hensyn til dette anbringende skal det blot konstateres, at San Marco gengiver de argumenter, som selskabet allerede har fremført for Retten, og at det ikke har

fremført nogen argumenter for, at Retten skulle have anlagt en urigtig retlig vurdering. Retten fastslog i præmis 63 i den appellerede dom, at Consulint »på ingen måde (kunne) anses for at have optrådt som Kommissionens befuldmægtigede«, og i præmis 62, at »det var berettiget, at den delegerede afslog at påtegne de pågældende fakturaer«. San Marco har imidlertid ikke anfægtet denne retlige bedømmelse.

45 Det er derfor åbenbart, at det andet anbringende må afvises.

Tredje og sjette anbringende

46 San Marco har gjort gældende, at Kommissionen ikke har foretaget betalingerne inden for kontraktens frister, og at selskabet derfor i henhold til kontrakten har krav på renter. Kommissionen har efter San Marco's opfattelse heller ikke overholdt artikel 33 i de særlige bestemmelser — hvorefter betalinger i Somalia skulle ske i ecu — eller i Somalia betalt de 12% af en række fakturaer, hvoraf de 88% allerede var betalt i Italien. Da fakturaerne af 7. februar 1989, 5. marts 1989, 5. april 1989, 8. maj 1989 og 31. august 1989 var blevet godkendt, var det ligeledes berettiget, at San Marco regnede med betaling af disse fakturaer, både for så vidt angår den del, der skulle betales i Somalia, og den, der skulle betales i Italien. Da den del, der skulle betales i Italien, var blevet betalt til tiden, krænkede den delegerede San Marco's berettigede forventning ved ikke at betale den del, der skulle betales i Somalia.

47 Det bemærkes, at i henhold til artikel 113, stk. 2, i Domstolens procesreglement må der ikke i appellen foretages nogen ændring af sagsgenstanden, som den har foreligget for Retten.

48 Endvidere må i medfør af artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement nye anbringender ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.

49 En parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten, er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at prøve Rettens bedømmelse af anbringender, der er blevet behandlet af Retten. (jf. hertil ovennævnte dom i sagen Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., præmis 59).

50 Det skal i den foreliggende sag blot konstateres, at San Marco's argumenter for det tredje og sjette anbringende ikke blev fremført for Retten.

51 San Marco har endvidere ikke fremført nogen argumenter for, at Retten skulle have tilsidesat reglerne ved sin bedømmelse, eller præcist angivet, hvilke elementer af dommen der anfægtes.

52 Det er herefter åbenbart, at det tredje og sjette anbringende må afvises.

Fjerde anbringende

53 Igen med støtte i artikel 56 i de særlige kontraktbestemmelser har San Marco gjort gældende, at når Kommissionen uden forbehold havde betalt fakturaerne for de første fire broer, hvor der var anvendt den samme ændrede underbygning, kunne den delegerede ikke afslå at påtegne fakturaerne for de to sidste broer, og Kommissionen og dens delegerede kunne ikke afslå at betale de påtegnede fakturaer på grund af problemet med underbygningen. Ved alligevel at gøre dette krænkede Kommissionen San Marco's berettigede forventning.

54 Dette anbringende har San Marco ikke fremført for Retten.

55 San Marco har ganske vist som sit første anbringende ved Retten (for så vidt det særligt vedrørte Kommissionens tredje fejl uden for kontrakt) gjort gældende, at Kommissionen havde krænket selskabets berettigede forventning, men selskabet anførte kun, at de handlinger eller undtagelser, der havde givet anledning til den, kun var de forhold, at Kommissionen bevilgede flere midler til at betale for de ændringer, som den nationale anvisningsberettigede havde anmodet om, og foretog ændringer i tillæg nr. 1 og sendte det til underskrift.

56 San Marco har endvidere ikke fremført nogen argumenter for, at Retten skulle have tilsidesat reglerne ved sin bedømmelse, eller præcist angivet, hvilke elementer af dommen der anfægtes.

57 Det er herefter åbenbart, at det fjerde anbringende må afvises.

Femte anbringende

58 San Marco har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, da den afslog at påtegne tillæg nr. 1, som den havde udformet efter at have meddelt, at midlerne ville blive bevilget. San Marco har anført, at den delegerede ved sin adfærd og særligt ved at godkende ændringen af underbygningen på de fire første broer og anmodningen om flere midler samt ved at udforme tillægget uden at omtale problemet med underbygningen lod appellanten tro, at tillæg nr. 1 ville blive underskrevet, og at der ville blive udbetalt flere midler.

59 Det skal hertil blot bemærkes, at San Marco på den ene side kun gentager de for Retten fremførte argumenter og på den anden side ikke fremkommer med nogen argumenter for, at Retten skulle have anlagt en urigtig retlig vurdering.

60 I det femte anbringende gentages der blot en del af det første anbringende, som San Marco fremførte for Retten. Som det fremgår af præmis 36 i den appellerede dom, gjorde San Marco ved Retten gældende, at »da Kommissionen bevilgede flere midler til at betale for de ændringer, som den nationale anvisningsberettigede havde anmodet om, og da den foretog ændringer i tillæg nr. 1 og sendte det til underskrift, handlede den på en sådan måde, at sagsøgeren fik en berettiget forventning om, at Kommissionen ville underskrive tillægget og betale de dermed forbundne fakturaer«. Det femte anbringende har i realiteten til formål at opnå en ny prøvelse af denne del af det første anbringende, som San Marco fremførte for Retten, og som Retten forkastede i dommens præmis 70-75, samt af de faktiske omstændigheder, som ifølge San Marco gav anledning til en berettiget forventning hos selskabet.

61 Det er herefter åbenbart, at dette anbringende må afvises.

Syvende anbringende

62 Selv om Retten fandt, at det var berettiget, at den delegerede afslog at påtegne fakturaerne på grund af prisstigningen på cement, stål og asfalt og stigningen i enhedsprisen på underbygningsmaterialerne, har San Marco gjort gældende, at selskabet havde krav på betaling af den del af fakturaerne, som ikke vedrørte disse to faktorer. Selskabet er af den opfattelse, at alle nødvendige oplysninger findes i de dokumenter, der er forelagt for Retten.

63 Dette anbringende blev ikke fremført for Retten, idet San Marco da udelukkende gjorde gældende, at den delegerede ikke havde ret til at afslå at påtegne de omtvistede fakturaer, og at det under alle omstændigheder ikke var berettiget at afslå påtegning i disse tilfælde (præmis 33-37).

64 Det bemærkes endvidere, at Retten i dommens præmis 51 nævner et spørgsmål, som blev stillet San Marco med henblik på at få oplyst, om anbringendet kun vedrørte prisstigningen på cement, stål og asfalt samt stigningen i enhedsprisen på underbygningsmaterialer, og hvis dette ikke var tilfældet, at give selskabet lejlighed til at fremføre de relevante beviser. Efter San Marco's svar fastslog Retten i præmis 52, at den kun kunne tage stilling til sagsøgerens påstand i det omfang, sagsøgeren til støtte derfor havde gjort gældende, at den delegerede begik en fejl, da han afslog at påtegne fakturaer, der indeholdt disse prisstigninger.

65 Det er herefter åbenbart, at San Marco's syvende anbringende må afvises.

Ottende anbringende

66 I præmis 101 i den appellerede dom fastslog Retten, at sagsøgeren ikke havde fremført noget argument eller bevis for fejl ved Kommissionens administrations funktion.

67 San Marco har bestridt dette ræsonnement og har bl. a. påpeget, at selskabet under sagen havde henvist til den forkerte behandling af fakturaerne, spørgsmål vedrørende underbygningen og tillæg nr. 1. Endvidere vidnede det håndskrevne notat, som den delegerede den 30. juni 1990 sendte til sin overordnede i Bruxelles, om, hvor dårligt Kommissionens tjenestegrene fungerede.

68 Det konstateres, at San Marco alene har anfægtet Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder.

69 Under alle omstændigheder bemærkes det, at Retten i dommens præmis 100 fastslog, at da der ikke påhvilede Kommissionen en forpligtelse til at opfylde San Marco's krav om betaling, måtte dette argument forkastes som værende irrelevant. San Marco har imidlertid ikke fremført noget argument for, at Retten derved skulle have anlagt en urigtig retlig bedømmelse.

70 Det er herefter åbenbart, at det ottende anbringende må afvises.

Kommissionens undladelse af at betale erstatning for kontraktens opsigelse

Første og tredje anbringende

71 San Marco har gjort gældende, at Kommissionens beslutning i skrivelserne af 15. april og 11. maj 1992 ikke var tilstrækkeligt begrundet, som krævet i henhold til EF-traktatens artikel 190. Under henvisning til artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF, der vedrører forsinkelser i afviklingen af procedurerne vedrørende de af EUF finansierede projekter, har San Marco gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat sin almindelige forpligtelse til at beskytte de økonomiske interesser for virksomheder i Fællesskabet, der udfører arbejde i henhold til EUF-kontrakter.

72 Disse anbringender har San Marco ikke fremført for Retten, og det er derfor åbenbart, at de må afvises.

Andet anbringende

73 San Marco har gjort gældende, at Retten har fortolket og anvendt artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF og artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser forkert og har fejlbedømt den forpligtelse, der påhviler Kommissionen til at efterkomme selskabets krav.

74 I artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser fastsættes det, at når administrationen ensidigt beordrer endelig standsning af kontraktens opfyldelse, ophører denne straks, og entreprenøren har krav på erstatning for ethvert tab, som dette ophør har påført ham, når dette ikke skyldes hans egne forhold.

75 Det andet anbringende kan deles i to led.

Andet anbringende, første led

76 San Marco har gjort gældende, at Kommissionen som ledende anvisningsberettiget og national anvisningsberettiget i medfør af artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF og som administration i henhold til artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser i skrivelsen af 1. marts 1991 påtog sig en forpligtelse til at betale San Marco de behørigt dokumenterede beløb for det arbejde, der allerede var udført. Dette udgjorde et samlet beløb på 582 022,74 ECU.

77 Kommissionen har gjort gældende, at denne argumentation må afvises, idet San Marco i det væsentlige kun gentager de for Retten fremførte argumenter.

78 Andet anbringende, første led, må antages til realitetsbehandling. San Marco kritiserer derved i realiteten indirekte, men klart, at Retten i dommens præmis 93 fastslog, at artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF giver Kommissionen mulighed for at betale en entreprenør, hvis der på nationalt niveau sker forsinkelse i fastsættelsen eller anvisningen, men at den ikke pålægger den en pligt hertil. Endvidere er San Marco af den opfattelse, at det fremgår af ordlyden af artikel 60 sammenholdt med artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser, at

Kommissionen er forpligtet til at betale de beløb, som selskabet i henhold til reglerne og kontrakten har krav på, idet Kommissionen har handlet som ledende anvisningsberettiget og national anvisningsberettiget.

79 Det er imidlertid åbenbart, at andet anbringende, første led, må forkastes. Det fremgår af den klare og præcise ordlyd af artikel 60 i finansforordningen vedrørende den femte EUF, at den ledende anvisningsberettigede kan træffe enhver egnet foranstaltning til at bringe forsinkelse i fastsættelsen, anvisningen eller betalingen, som vil kunne sætte den fulde gennemførelse af aftalen eller kontrakten på spil, til ophør. Det forhold, at Kommissionen har besluttet at opsige den pågældende kontrakt i henhold til artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser, medfører imidlertid ikke, at denne beføjelse er blevet en forpligtelse, der påhvilede Kommissionen. Som Retten med rette har anført i dommens præmis 91, skal, såfremt sagsøgeren mener at have krav på visse beløb ifølge kontrakten, dette spørgsmål afgøres ved voldgift i henhold til den anden Lomé-konventions artikel 132 og bilag XIII dertil.

Andet anbringende, andet led

80 San Marco har gjort gældende, at Kommissionen i medfør af artikel 93, stk. 1, i de almindelige bestemmelser og som følge af skrivelsen af 1. marts 1991 var forpligtet til at erstatte selskabet dets tab som følge af kontraktens opsigelse.

81 Idet det er ufornødent at tage stilling til denne argumentation, skal det bemærkes, at San Marco blot bestrider den bedømmelse af de faktiske omstændigheder, som Retten anlagde i dommens præmis 107. Retten fastslog deri, at det ikke var godtgjort, at den skade, som sagsøgeren hævdede at have lidt, skyldtes den ledende anvisningsberettigedes opsigelse af kontrakten. Det følger heraf, at det er åbenbart, at anbringendets andet led skal afvises.

Fjerde anbringende

82 San Marco har gjort gældende, at Retten har anlagt en urigtig bedømmelse, da den ikke fandt, at det tab, der forvoldtes ved kontraktens opsigelse, skyldtes Kommissionens fejl, og fastslog, at tabet ikke var godtgjort. Selskabet har hertil anført, at det var efter instruks fra Consulint, at det lod materialerne ligge på stedet, hvor de to sidste broer skulle opføres.

83 Det skal hertil blot bemærkes, at San Marco dels ikke har fremført argumenter for, at Retten skulle have anlagt en urigtig retlig bedømmelse, dels ikke præcist har angivet, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet. Selskabet har endvidere ikke gjort gældende, at der skulle være sket tilsidesættelse af en retsregel, men har kun anfægtet Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder.

84 Under alle omstændigheder konkluderede Retten i dommens præmis 108, at San Marco ikke havde ført bevis for, at selskabet stadig befandt sig på bygge- og anlægsområdet, da kontrakten blev opsagt, og i præmis 118, at selskabet ikke havde ført noget bevis, hverken ved fremførelse af argumenter eller bevismidler, for, at Kommissionen havde begået fejl, eller for, at det tab, som selskabet påstod at have lidt, skyldtes den pågældende fejl og ikke borgerkrig, tyveri eller et andet udefra kommende forhold. San Marco har ikke bestridt denne faktiske bedømmelse. Selskabet har heller ikke fremført argumenter for, at Retten derved skulle have anlagt en urigtig retlig bedømmelse.

85 Det er derfor åbenbart, at det fjerde anbringende må afvises.

86 Det følger af ovenstående, at det er åbenbart, at de af San Marco til støtte for appellen fremførte anbringender enten må afvises eller forkastes. Appellen må derfor forkastes i medfør af procesreglementets artikel 119.

Sagens omkostninger

87 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Da San Marco har tabt sagen, pålægges det selskabet at betale sagens omkostninger.

Af disse grunde

bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) Appellen forkastes.

2) San Marco Impex Italiana Srl bærer sine egne omkostninger og betaler de af Kommissionen afholdte omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg den 17. september 1996.

R. Grass — D. A. O. Edward

Justitssekretær — Formand for Første Afdeling